

УВАГА, БАТЬКИ: НЕБЕЗПЕЧНІ ІГРИ В ІНТЕРНЕТІ!

Кількість загиблих через групи смерті вражає. Групи смерті дуже актуальні нині серед підлітків. Чому актуальні? Тому що це гра, і вона затягує. Тільки приз у ній - смерть, а правила гри диктуються зовсім незнайомими людьми. Насправді, все геть далеко від веселих ігор - дітей просто залякують та шантажують.

Суїцидальна спільнота, про яку мова, в мережі має різні назви: "Синій кит", "Море китів", "Тихий дім", «Момо», «Мертві душі», «Я в ігрі», « F 57», «Ff 33», « f 57», «d 28», «Розбуди мене в 4:20», «150 зірок», «Біжи або помри», «Море дельфінів». У всіх їхніх прихильників на особистих сторінках є відео або малюнки з літаючими китами, акцентує Департамент кіберполіції Національної поліції України. Китів, як символ, злочинці обрали, оскільки, як дослідили науковці, ці тварини можуть зводити рахунки з життям. А також батькам слід звернути уваги чи не підписані ваші діти на такі хештеги як #щобудеякщо #таблетки.

До груп залучають дітей та підлітків – від 9 до 15 років. З ними працюють дорослі – системно, сплановано й чітко, крок за кроком підштовхують до самогубства. На дітей впливають з урахуванням їхніх інтересів і захоплень, використовують їхню лексику і субкультуру. Маніпулюють: дівчаткам пропонують сценарії «тебе ніхто не розуміє», «ти нікому не потрібна», наголошують, що вони товсті чи негарні. Хлопчикам утовкмачують, що вони «лузери» цього несправедливого світу. І тільки в іншому світі – світі «для вибраних» – знайдеться звільнення від проблем та образ. При цьому проблеми й образи перебільшуються і роздуваються.

Підліток на гачку отримує «особливе» запрошення в закриту спільноту. Для того, щоби вступити в неї, пише певний текст у себе на сторінці. Приймають не всіх, експериментували в кіберполіції. Адміністратори перевіряють історію кандидатів – аккаунти з метеликами і квіточками не проходять. Інша справа – специфічний «темний» погляд на світ. Затверджують учасників після спілкування у відеочаті. Перше завдання – ініціація.

Виконання кожного завдання – а пропонується до 50 квестів – фіксується на фото чи відео і надсилається «куратору». Якщо спочатку учасник не встигає їх виконувати або порушує умову щоденного спілкування, то його виключають з групи. Пізніше вмикають примус – під страхом насильства над близькими чи шантажу (а серед квестів бувають завдання інтимного характеру) діти роблять усе, що від них вимагають. Відкриття особистих даних також є умовою участі в грі.

Майже всі квести передбачають заподіяння собі болю. Завдання надходять щоночі після «накачки»: суїцидальна література, депресивна музика, жорстокі й криваві відео, апеляція до містики. Про те, що відбувається, забороняється розповідати будь-кому – це теж умова гри. У такий спосіб впродовж тривалого часу дитину доводять до фізичного і емоційного виснаження.

Коли адміністратор групи впевнений, що дитина втратила опір, стала цілком керованою, їй вмикають «зворотний відлік часу». Фінальне завдання – покінчити життя самогубством та зафіксувати момент смерті на камеру в режимі online. Такі відеозаписи в подальшому продаються в закритих групах «для дорослих».

Кіберполіція поширила звернення, в якому просить при виявленні груп, які пропагують серед дітей і підлітків самогубство чи небезпечні розваги, негайно повідомляти про це адміністрацію мережі та правоохоронців – cybercrime.gov.ua – цілодобово, телефон гарячої лінії (044) 374-37-21 (з 8:45 до 19:30 в робочі дні).

Щоб не допустити потрапляння дітей у такі групи, кіберполіцейські рекомендують батькам:

- приділяти більше уваги психологічному стану дитини;
- перевіряти, чи не пошкоджене тіло дитини. Якщо так є, з'ясувати обставини, за яких з'явилися пошкодження;
- звертати увагу на коло спілкування дитини;

- перевіряти аккаунти дитини в соцмережах та групи, до яких входить аккаунт.
- Звернути увагу на приватні чати;
- намагатися змістовно зайняти вільний час дитини;
 - контролювати, які фото- та Зідео файли знаходяться в гаджетах дитини;
 - встановлювати функцію «батьківський контроль» на всіх гаджетах дитини.

Що саме у поведінці дітей може бути тривожним дзвіночком для батьків:

- раптова зміна поведінки, поява таємниць, враження, що дитина щось приховує;
- коли дитина відмовляється спілкуватися, не йде на контакт;
- якщо істотно зростає час, проведений в інтернеті, коли дитина починає спілкуватися в мережах уночі;
- агресія і різкі емоції загалом притаманні підліткам. Але слід звертати увагу на кількість «надмірних» емоцій. Вони не повинні переважати;
- западання в розчарування, сум, смуток і депресії;

«Коли дитина хоче зробити останній крок, – а суїцид діти сприймають передовсім як спосіб демонстрації, – то, як правило, намагається про це повідомити. Розповідає друзям, у соціальних мережах, говорить з іншими людьми, пише повідомлення, смс, підбиває підсумки, завершує справи. Роздаровує, наприклад, дорогим людям якісь свої речі. Тому будь-які незвичні дії мають привертати увагу батьків». Батьки повинні вміти самі розпізнавати небезпеки і вчити цьому своїх дітей.

Що можна робити батькам

1. Поговорити про подібні групи в інтернеті. Пояснити, що підлітками маніпулюють інші люди, які переслідують свої цілі. Проблеми дитини для кураторів гри не важливі.
2. Створити можливість для підлітка звернутися за допомогою. Важливо, щоб дитина розуміла, що є цілий ряд дорослих, які можуть допомогти їй – батьки, вчитель, шкільний психолог, працівник соціальної служби, телефон довіри або священник (якщо сім'я віруюча) та інше.
3. Не залишати дитину наодинці з її проблемами. Цікавлячись її життям, батьки показують свою любов і турботу. Обговорюючи ситуацію з дитиною, дорослий

вчить дивитися на неї з різних сторін, що сприяє її ефективному вирішенню. Батьки вже були у підлітковому віці і мають досвід розв'язання деяких проблем. Але не варто перетворювати бесіду в монолог «А в наш час ...».

4. Описати свої почуття. Таким чином дорослий покаже, як йому важлива дитина та її внутрішній світ. Обмін емоціями дозволить встановити контакт та зорієнтуватися підлітку у будь-якій ситуації.

5. Знати цінності дитини. Для цього цілком достатньо просто поговорити про них. Можна розпитати дитину про те, що її хвилює, ким хоче стати, чого досягти і що б вона хотіла б отримати у результаті рішення своїх проблем. Вводити нові цінності слід дуже акуратно, без натиску, обережно переконуючи підлітка в їх необхідності.

6. Вміти попросити вибачення, якщо неправі. Цим дорослий покаже, що поважає почуття дитини, а також дає їй право на помилку. Адже ідеальних людей немає.

Звичайно, інтереси підлітків змінюються досить швидко і увага до подібних онлайн-ігор незабаром спаде, але важливо пам'ятати, що участь батьків у житті своїх дітей може захистити їх від чималої кількості небезпек.

Практичний психолог:

Постевка Д. – М. М.